

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNDE SINIF YÖNETİMİ ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ¹

Doç. Dr. Özge AYDIN ŞENGÜL²

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Nalan YILMAZ³

Dr. Öğr. Üyesi H. Gözde ERTÜRK KARA⁴

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de okul öncesi eğitimde sınıf yönetimine ilişkin yapılan çalışmaların incelenmesidir. Bu kapsamda okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi alanında hangi konularda daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulduğu; hangi araştırma yöntemlerinin kullanılabileceği; hangi çalışma grupları ile yeni araştırmalar planlanabileceği; hangi veri analizi yöntemlerinin denenebileceği gibi konularda araştırmacılara ayrıntılı bilgi sunulması amaçlanmıştır. Araştırmada incelenecek olan çalışmalar seçim kriterleri belirlenerek sınırlandırılmıştır. Son yirmi yılda Türkiye’de yayınlanan, ulusal tez merkezinde taranan yüksek lisans-doktora tezleri, eğitim bilimleri alan indekslerinden biri olan ERIC ile ULAKBİM Sosyal Bilimler veri tabanlarında taranan dergilerde yer alan makaleler “okul öncesi”, “erken çocukluk eğitimi” ve “sınıf yönetimi” anahtar sözcükleri temel alınarak taranmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve elde edilen veriler üzerinde içerik analizi yapılmıştır. Elde edilen veriler ilgili alan yazın dikkate alınarak önceden belirlenen kategoriler çerçevesinde incelenmiştir. Bu kapsamda dergiler, üniversiteler, yıllar, alt konular, araştırma türü, örneklem, veri toplama araçları ve veri analizi olmak üzere toplam 8 kategori ele alınmıştır. Araştırmanın sonucunda, sınıf yönetimi konusunda son yıllarda araştırmaların sayısında artış olduğu, en sık çalışılan konunun “sınıf yönetimi becerisi” olduğu, genel olarak nicel ve nitel araştırma yöntemleri kullanıldığı ve karma yöntemin az sayıda yer aldığı görülmüştür. Ayrıca çalışmaların büyük bir kısmının okul öncesi öğretmenler ile yürütüldüğu, öğrenciler ve aileler ile yapılan çalışma sayısının sınırlı kaldığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle alanda sınıf içi gözlemlerin yer aldığı, karma yöntemin kullanıldığı, farklı sosyo-ekonomik çevrelerde ve çocuklar ile ailelerin örnekleme birlikte da çalışmalarına ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Okul Öncesi Eğitimi, Sınıf Yönetimi, İnceleme

¹ Bu Makale 27-29 Ekim 2018 tarihleri arasında Manavgat-Antalya’da düzenlenen ASEAD 4. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu’nda sunulan bildirden geliştirilmiştir.

² Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Eğitimi ABD, ozge.aydin@dpu.edu.tr

³ Hakkari Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi ABD, zeynepnalanalkan@hakkari.edu.tr

⁴ Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi ABD, gozdeerturk@aksaray.edu.tr

GİRİŞ

Sınıf yönetimi kavramı, öğrenme ortamının en üst düzeyde verim elde edecek şekilde düzenlenmesi ve bu düzenin sürdürülebilmesi için eğitim programı ve planı, seçilen öğretim yöntemi, hazırlanan etkinlik, teknoloji, zaman, ortam ile öğretmen ve öğrenci arasındaki nitelikli etkileşimlerin sağlanması olarak tanımlanmaktadır (Sarıtaş, 2003). Tertemiz (2007) de benzer şekilde sınıf yönetimi kavramını tanımlarken öğrenmeyi sağlayıcı ortama vurgu yapmaktadır. Öğretmen etkili bir öğretim süreci için nitelikli bir öğrenme iklimi oluşturmadan sorumludur. Borich'e (2017) göre nitelikli bir öğrenme ortamı; öğrenme farklılıklarını göz önünde bulundurarak her bir öğrenenin yüksek düzeyde verim alacağı kapsayıcı öğrenme ortamını sağlama, ilgili disiplin alanına ilişkin sahip olduğu yüksek bilgi düzeyi ile anlamlı öğrenme deneyimleri sunma, kendini değerlendirme ve öğrenenin sorumluluğu alması için diğer paydaşlarla işbirliği yapma ve uygun liderlik rolleri belirleme gibi öğelerden oluşmaktadır. Tüm bu öğelerin başarı sağlamanın önkoşulu ise şefkate dayalı bir ortamdır: Şefkate dayalı bir sınıf ortamında öğretmen ve öğrenci arasında karşılıklı güven vardır; öğrencinin öğrenme potansiyeli koşulsuz kabul edilir ve öğrenene araştırma ve keşfetme imkânı sunulur.

Okul öncesi eğitim, çocuklara fırsat eşitliği sunarak eşitsizliği ortadan kaldırmayı sağlayan önemli bir haktır. Bununla beraber, bu eğitim sürecinde çocuğa sosyal, duygusal, bilişsel, dil gelişimi ile öz bakım becerilerinde performansını destekleyici bir öğrenme ortamı sağlanmaktadır. Bu nedenle ileri vadede düşünüldüğünde, bu eğitim sürecinin toplumun sosyal ve ekonomik kalkınmasında da pay sahibi olduğu söylenebilir (ERG ve AÇEV, 2016). Söz konusu bu kazanımları elde edebilmek için çocukların nitelikli bir okul öncesi eğitimi sürecine dâhil olmaları beklenmektedir. Ceglowski (2004) okul öncesi eğitimin niteliği konusundaki değerlendirmelerini sınıf ortamı, program, programın felsefesi, fiziksel çevre, personel özellikleri, aile personel etkileşimi ve öğretmen çocuk etkileşimi gibi değişkenlere odaklanarak tartışmaktadır. Rao ve ark. (2003) ise niteliği yapısal ve süreç boyutlarından ele alınarak incelenmiştir. Personel-çocuk oranı, personel özellikleri, öğretmen deneyimi ve devamlılığı, sağlık ve güvenlik faktörleri ve fiziksel ortam değişkenleri yapısal boyut, diğer yandan çocukların gelişimlerine uygun etkinliklerin varlığı ve öğretmen çocuk arasındaki etkileşim gibi sınıf yönetimi öğeleri ise süreç boyutu içerisinde değerlendirilmektedir. Uyanık ve Balat (2010) nitelikli okul öncesi eğitimde sınıf yönetiminin temel bileşenlerini şu şekilde sıralamaktadır. Çocukların temel ihtiyaçlarının dikkate alınması; sınıf ortamının çocuğa göre düzenlenmesi; çocuğun tüm gelişim alanlarının desteklediği eğitici bir programın uygulanması; çocuğu merkeze alan bir anlayış ile oyun temelli eğitim yaklaşımının benimsenmesi ve öğretmenin gerekli bilgi, beceri ve davranışlara sahip olması. Bu bileşenlerden de görüldüğü gibi okul öncesi öğretmeni sınıf yönetimi sürecinde en büyük role sahiptir. Okul öncesi dönem, çocukların öğrenim yaşamlarının ilk basamağı ve okula karşı olumlu tutum geliştirmede kritik bir dönemdir (Dinçer ve Akgün, 2015).

Öğretmenin sınıf yönetimi becerisi ise eğitimin niteliği üzerinde doğrudan etkiye sahiptir. Dolayısıyla öğretmenin sınıf yönetimi konusunda mevcut yeterliliğini belirleyen, yeterliliğini geliştirmesi için çeşitli müdahale programları uygulayarak etkililiğini değerlendiren, sınıf yönetiminin okul öncesi eğitimin diğer bileşenleri ile ilişkisini ortaya koyan vb. çalışmaların yapılması okul öncesi eğitimin niteliğinin geliştirilmesine de hizmet etmektedir. Bu çalışmada Türkiye’de okul öncesi eğitiminde sınıf yönetimi alanında yapılan çalışmaların incelenmesi amaçlanmıştır. Okul öncesi eğitimi sınıf yönetimi alanında gerçekleştirilen ulusal çalışmaların incelenmesinin, okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi alanında hangi konularda daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulduğu; hangi araştırma yöntemlerinin kullanılabileceği; hangi çalışma grupları ile yeni araştırmalar planlanabileceği; hangi veri analizi yöntemlerinin denenebileceği gibi konularda araştırmacılara ayrıntılı bilgi sunarak alan yazına katkı sunacağı düşünülmektedir.

1. YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada incelenecek olan çalışmalar seçim kriterleri belirlenerek sınırlandırılmıştır. Son yirmi yılda Türkiye’de yayınlanan, ulusal tez merkezinde taranan yüksek lisans-doktora tezleri, eğitim bilimleri alan indekslerinden biri olan ERIC ile ULAKBİM Sosyal Bilimler veri tabanlarında taranan dergilerde yer alan makaleler “okul öncesi”, “erken çocukluk eğitimi” ve “sınıf yönetimi” anahtar sözcükleri temel alınarak taranmıştır. Ayrıca makale ve tezler Türkiye örneklemini olarak da sınırlandırılmıştır.

Ulaşılan çalışmalara *içerik analizi* yöntemi uygulanmıştır. Cohen, Manion ve Morrison (2007)’a göre içerik analizi, eldeki yazılı bilgilerin temel içeriklerinin ve içerdikleri mesajların özetlenmesi ve belirtilmesi işlemi olarak da tanımlanmaktadır. İçerik analizi yöntemi, dokümanlardan toplanan nitel verilerin incelenmesi, verilerin kodlanması, temaların oluşturulması, kod ve temaların düzenlenmesi ve bulguların tanımlanması aşamalarını içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Araştırmada güvenilirlik ve iç geçerliliğin sağlanması için, belirlenen kriterler doğrultusunda bağımsız olarak araştırmacılar tarafından veri tabanlarında bulunan makale ve tezlerin taranması gerçekleştirilmiştir. Tarama yapıldıktan sonra araştırmacıların bir araya gelmesiyle hangi makale ve tezlerin çalışmada yer alacağına karar verilmiştir. Belirlenen çalışmalar; *yayınlanan dergi/yürütüldüğü üniversite, çalışmanın yapıldığı yıl, alt konular, araştırma yöntemleri, örneklem, veri toplama araçları, analiz yöntemleri* gibi genel özellikler dikkate alınarak değerlendirilmiştir.

2. BULGULAR

Bu araştırmada yer alan makale ve tezlerin dağılımı incelendiğinde, makalelerden 10 tanesinin ERIC, 14 tanesinin ULAKBİM veri tabanında tarandığı; 24 tane yüksek lisans, 5 tane de doktora tezinin yer aldığı görülmektedir. Tezlerden 2 tanesi YÖK veri tabanına aktarılmadığından, 4 tanesine de yazarları tarafından erişime izni verilmediğinden incelemeye alınmamıştır. Araştırma kapsamında toplam 24 makale ve 23 tez incelenmiştir.

Tablo 1: Makalelerin Dergilere Göre Dağılımı

Dergiler	F
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi	1
Erzincan Üniversitesi Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Turkish Studies	1
Eğitim ve Bilim	1
İlköğretim-Online	2
Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri	1
Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi	1
Eurasian Journal of Educational Research	2
International Journal of Progressive Education	1
International Journal of Instruction	1
Theory and Practice	1
European Early Childhood Education Research Journal	1
Journal of Education and Training Studies	1
Early Years: An International Journal of Research and Development	1
Education 3-13	1
Early Child Development and Care	1
International Journal of Research in Education and Science	1
Toplam	24

İncelenen makaleler, üniversitelerin eğitim fakültesi dergilerinin yanı sıra farklı dergilerde de yayınlanmıştır. Makalelerin frekans dağılımları incelendiğinde sadece iki dergide birden fazla çalışma yayınlandığı görülmektedir.

Tablo 2: Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversiteler	F
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	4
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2
Uludağ Üniversitesi	1
Hacettepe Üniversitesi	2
Çukurova Üniversitesi	2
Ankara Üniversitesi	2
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1
Marmara Üniversitesi	1
Ege Üniversitesi	2
İstanbul Üniversitesi	1
Kocaeli Üniversitesi	1
İnönü Üniversitesi	1
Avrasya Üniversitesi	1
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	1
Atatürk Üniversitesi	1
Toplam	23

Tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde, en fazla (f=4) tez çalışmasının Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde yürütüldüğü görülmektedir. Daha sonra Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Ege Üniversitesi'nde ikişer tez çalışması tamamlandığı araştırmanın bulgularındandır.

Tablo 3: Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	f
2005	1
2006	1
2007	-
2008	-
2009	-
2010	-
2011	1
2012	1
2013	1
2014	3
2015	2
2016	4
2017	5
2018	5
Toplam	24

Bu alanda yayınlanan makalelerin yıllarına bakıldığında, 2014 yılından itibaren bir artış olduğu tespit edilmiştir. 2007-2010 yılları arasında ise herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Tablo 4: Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	f
2009	3
2010	1
2011	-
2012	3
2013	5
2014	1
2015	3
2016	3
2017	3
2018	1
Toplam	23

Tezlerin yıllara dağılımı incelendiğinde, en fazla çalışmanın 2013 yılında tamamlandığı (f=5) ve 2011 yılında hiç tez çalışmasının olmadığı görülmektedir. 2010, 2014 ve 2018 yıllarında ise birer tez çalışması YÖK veri tabanında yer almıştır.

Tablo 5: Makalelerin Konulara Göre Dağılımı

Alt konular	F
Sınıf yönetimi becerileri	4
Sınıf yönetimi becerileri ve tükenmişlik düzeyleri	1
Sınıf yönetimi algısı	1
Sınıf yönetimi stratejisi	1
Sınıf yönetimi stratejisi ve akran ilişkisi	1
Sınıf yönetimi yeterlikleri ve disiplin anlayışları	1
Sınıf yönetimi modelleri	1
Sosyal beceriler, problem davranışlar ve sınıf yönetimi	1
Sınıf yönetimi boyutlarına ilişkin inanç ve uygulamalar	1
Sınıfın fiziksel ortamı	2
Sınıfın fiziksel ortamının davranış yönetimine etkisi	1
Okula hazır olma	1
Okul aile işbirliği	1
Sınıf yönetimi ve problem çözme	1
Sınıf kuralları	1
Davranış yönetimi	3
Genel Sistemler Kuramı ve Yapısal Aile Terapisi Yaklaşımı	1
Sınıf yönetimi uygulamalarının 360° performans geri bildirim uygulaması yoluyla değerlendirilmesi	1
Toplam	24

Sınıf yönetimi becerileri makalelerde en fazla (f=4) çalışılan konu olmuştur. Davranış yönetimi (f=3) ve sınıfın fiziksel ortamı da (f=2) diğer çalışılan konular arasında yer almaktadır. Ayrıca, sınıf yönetimi becerileri ve stratejileri ile farklı değişkenler arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar da bulunmaktadır.

Tablo 6: Tezlerin Konulara Göre Dağılımı

Alt konular	f
Sınıf yönetimi stratejisi	2
Sınıf yönetimine ilişkin inanç ve tutumlar	2
Davranış yönetimi	4
Sınıfın fiziksel ortamı	1
Disiplin anlayışı	1
Sınıf kuralları	1
Öğretim etkinliklerinin düzenlenmesi	1
Sınıf yönetimi becerileri	1
Sınıf yönetimi becerileri ve örgüt kültürü	1
Sınıf yönetimi becerileri ve iş doyumunu	1
Sınıf yönetimi becerileri ve tükenmişlik düzeyleri	1
Sınıf yönetimi becerileri ve öğretmenlik stilleri	1
Sınıf yönetimi becerileri, özyeterlik algıları ve mesleki motivasyon	1
Sınıf yönetimi profillerinin anne bağlanması ve çocuk yetiştirme tutumları	1
Sınıf yönetimi öz-yeterlik inancı ve mesleki tutum	1
Sınıf yönetimi öz-yeterlik algılarının çocuk-öğretmen ilişkisi üzerindeki etkileri	1
Davranışsal-öğretimsel sınıf yönetimi algıları	1
Sınıf içi güç ilişkisi (öğrenciler arasında)	1
Toplam	23

Bu alanda yapılan tezler incelendiğinde, en fazla çalışılan konunun davranış yönetimi (f=4) olduğu görülmektedir. Daha sonra, sınıf yönetimi stratejisi (f=2) ve sınıf yönetimine ilişkin inanç ve tutumlar (f=2) üzerine yürütülen çalışmalar yer almaktadır. Ayrıca, sınıf yönetimi becerileri ile iş doyumunu, tükenmişlik düzeyi, örgüt kültürü gibi farklı değişkenlerin ilişkisini inceleyen tez çalışmaları da bulunmaktadır.

Tablo 7: Makalelerin Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı

Araştırma türü	f
Nitel	11
Nitel	11
Karma	2
Toplam	24

Makaleler araştırma türlerine göre incelendiğinde, çalışmalarda nitel ve nitel araştırma türünün (f=11) aynı sayıda kullanıldığı görülmektedir. Karma araştırma yöntemi (f=2) kullanılarak yapılan çalışmaların sayısı azdır.

Tablo 8: Tezlerin Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı

Araştırma türü	f
Nicel	13
Nitel	7
Karma	3
Toplam	23

Tez çalışmalarında nicel yöntemin daha fazla (f=13) tercih edilmesinin yanında nitel yöntem çalışmalarının (f=7) da yer aldığı görülmektedir. Hem nicel hem nitel olarak yürütülen karma yöntemin (f=3) tercih edildiği tez çalışması az sayıdadır.

Tablo 9: Makalelerin Çalışma Grubu Göre Dağılımı

Çalışma grubu	f
Okul öncesi öğretmenleri	15
Okul öncesi öğretmeni adayları	1
Okul öncesi öğretmenleri ve çocuklar	2
Okul öncesi ve sınıf öğretmenleri	1
Okul öncesi ve sınıf eğitimi öğretmen adayları	1
Okul öncesi öğretmenleri ve aileler	1
Okul öncesi öğretmenleri, aileler, yönetici ve müfettiş	1
Çocuklar	1
Sınıf ortamı	1
Toplam	24

Makalelerde en fazla çalışılan örneklem grubu öğretmenler (f=15) olurken, okul öncesi öğretmen adayları ile (f=1) çok az sayıda çalışma yapıldığı görülmektedir. Ayrıca okul öncesi dönemdeki çocuklar ve aileler ile yapılan çalışma sayısı da sınırlı kalmıştır.

Tablo 10: Tezlerin Çalışma Grubuna Göre Dağılımı

Çalışma grubu	f
Okul öncesi öğretmenleri	17
Okul öncesi öğretmeni ve öğretmen adayları	1
Okul öncesi öğretmenleri ve çocuklar	2
Okul öncesi ve sınıf öğretmenleri	2
Okul öncesi öğretmenleri ve aileler	1
Toplam	23

Makalelerde olduğu gibi tezlerde de en fazla çalışılan örneklem grubu okul öncesi öğretmenleri (f=17) olmuştur. Okul öncesi öğretmen adayları ve aileler ile yürütülen çalışmaların sayısı azdır.

Tablo 11. Makalelerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Veri toplama aracı	f
Ölçek	11
Ölçek, yarı yapılandırılmış görüşme formu	1
Ölçek, açık uçlu sorular	1
Ölçek, gözlem formu, yapılandırılmış yazılı görüş formu	1
Yarı yapılandırılmış görüşme formu	6
Yarı yapılandırılmış görüşme formu, gözlem, video görüşme	1
Yapılandırılmamış gözlem, yarı yapılandırılmış yüz yüze görüşme, etkinlik planları	1
Odak grup görüşmesi	1
Gözlem notları ve fotoğraf	1
Toplam	24

Makalelerde nicel çalışmalar ölçekler (f=11) kullanılarak yürütülmüş, nitel çalışmalarda ise en fazla yarı yapılandırılmış görüşme formu (f= 6) tercih edilmiştir. Ayrıca nitel çalışmalarda genellikle veri çeşitlenmesine gidilerek, görüşme verilerine gözlem raporları, etkinlik planları gibi farklı veri kaynakları eklenmiştir.

Tablo 12: Makaleleri Veri Analizi Yöntemlerine Göre Dağılımı

Analizler	f
Betimsel analiz, Varyans analizi	1
Betimsel analiz, T-testi, Varyans analizi	4
Betimsel analiz, Mann Whitney-U, Kruskall Wallis	1
Betimsel analiz, Mann Whitney-U, Kruskall Wallis, Sperman'ss Rho analizi	1
Mann Whitney-U, Kruskall Wallis, Pearson korelasyon katsayısı	1
Betimsel analiz, Pearson korelasyon katsayısı, Çoklu regresyon	1
Betimsel analiz, T-testi, Varyans analizi, İçerik analizi	1
T-testi, Varyans analizi	1
T-testi, Varyans analizi, Korelasyon, Basit doğrusal regresyon	1
Korelasyon, Basit doğrusal regresyon	1
İçerik analizi	10
İçerik analizi, Sabit karşılaştırma analizi	1
Toplam	24

Makaleler veri analizi yöntemlerine göre değerlendirildiğinde, betimsel analizlere çok fazla çalışmada yer verildiği görülmektedir. Değişkenler arası ilişkilerin incelendiği çalışmalarda ise korelasyon ve regresyon analizlerinin kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca nitel verilerin analizinde de içerik analizinden yararlandığı araştırmanın bulguları arasında yer almaktadır.

Tablo 13: Tezlerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Veri toplama aracı	f
Ölçek	14
Ölçek, yarı yapılandırılmış görüşme formu	2
Yarı yapılandırılmış görüşme formu	3
Yarı yapılandırılmış görüşme formu, gözlem, video görüşme ve dokümanlar	1
Yapılandırılmamış gözlem, yarı yapılandırılmış görüşme, etkinlik planları	1
Gözlem, görüşme, araştırmacı günlüğü	1
Gözlem formu	1
Toplam	23

Makalelerde olduğu gibi tezlerde de veri toplama aracı olarak, en fazla ölçek (f=14) ve yarı yapılandırılmış görüşme formu (f=3) kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca nitel çalışmalarda makalelerle benzer şekilde veri çeşitlemesine gidildiği görülmektedir.

Tablo 14. Tezlerin Veri Analizi Yöntemlerine Göre Dağılımı

Analizler	f
Betimsel analiz, T-testi, Varyans analizi	2
Betimsel analiz, T-testi, Varyans analizi, Ki-kare Testi	1
Betimsel analiz, T-testi, Varyans analizi, Korelasyon	2
Betimsel analiz, T-testi, Varyans analizi, Basit regresyon, Korelasyon	1
Betimsel analiz, T-testi, Varyans analizi, Pearson korelasyon katsayısı, Çoklu regresyon	2
Betimsel analiz, T-testi, Varyans analizi, Regresyon	1
Varyans analizi	1
Betimsel analiz, Cluster analizi, Pearson korelasyon katsayısı ve Regresyon analizi	1
Betimsel analiz, Faktör analizi, MANOVA, İçerik analizi	1
Faktör analizi, Test tekrar test güvenilirlik katsayısı ve Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı, T-testi	1
T-testi, Varyans analizi, İçerik analizi	1
Pearson korelasyon analizi, T-testi, MANOVA, Wilks Lambda (λ) testleri	1
İçerik analizi	6
T-testi, Mann Whitney-U, Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi, İçerik analizi	1
Verilerin nicelleştirilerek grafiğe işlenmesi	1
Toplam	23

Tezlerde de veri analizi yöntemi olarak makalelerde kullanılan analizlere benzer testler yer almıştır. Betimsel analizler ve içerik analizi en fazla kullanılan analiz yöntemlerindedir. Tezlerden sadece bir tanesinde nitel veriler nicelleştirilerek grafiğe işlenmiş ve bu şekilde analiz edildiği belirtilerek yorumlanmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yayınlanan makalelerin dergilere göre dağılımına bakıldığında belirli bir derginin frekansının yüksek olmadığı görülmüştür. Tezlerin üniversitelere dağılımı incelendiğinde en fazla ODTÜ’de bu alanda çalışma yapıldığı görülmektedir. 2016 yılından itibaren yayınlanan makale sayısı artmıştır. Tez sayısının ise özellikle son yıllarda arttığı görülmüştür. Ayrıca yazarları tarafından şuan erişime kapatılan 4 tez çalışması da 2017 yılında yapılmıştır.

Sınıf yönetimi becerisi hem makalelerde hem de tezlerde çalışılan konular arasındadır. Ayrıca, bu becerinin farklı konularla ilişkisinin incelendiği çalışmalar da bulunmaktadır. Sınıf yönetimi boyutlarından sadece zaman yönetimine ilişkin bir çalışmaya rastlanmamıştır. Hem makalelerde hem de tezler de nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin tercihleri arasında çok büyük farklılaşmalar görülmemektedir. Ancak karma yöntem kullanımı sınırlı kalmıştır.

Çalışmaların çok büyük bir kısmı okul öncesi öğretmenleri ile yürütülmüştür. Çocuklar ve öğretmenler ile birlikte yürütülen çalışma sayısı oldukça azdır. Makale ve tezlerde veri toplama aracı olarak genelde ölçek ve yarı yapılandırılmış görüşme formu tercih edilmiştir. Çalışmalarda gözlem formu çok az kullanılmıştır. Verilerin analizinde genel olarak betimsel istatistikler kullanılmış ve içerik analizine yer verilmiştir.

Sınıf yönetimi ile ilgili çalışacak araştırmacılara veri toplama yöntemlerine sınıf içi gözlemleri de dahil etmeleri önerilebilir. Sınıf yönetiminin bir parçası da ailelerdir. Ailelerin çalışma grubunda yer aldığı çalışmaların sayısının artması önerilebilir. Yapılacak çalışmalarda örneklemin farklı sosyo-kültürel ortamlardan seçilmesinin veri kaynağını zenginleştireceği düşünülmektedir. Nicel verilerin nitel verilerle desteklendiği çalışmaların sonuçları alana derinlemesine katkı sunacağından karma yöntem kullanılan çalışmaların da planlanması önemli görülmektedir.

KAYNAKÇA

- BORICH, G. (2017). Etkili Öğretim Yöntemleri. Araştırma Temelli Uygulama. (Çev. Ed. B. Acat) Ankara : Nobel Yayınları.
- CEGLOWSKI, D. (2004). How Stake Holder Groups Define Quality in Child Care. *Early Childhood Education Journal*, 32(2), 101-111.
- COHEN, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research Methods in Education (6th ed.)*. London and New York, NY Routledge Falmer.
- DİNÇER, Ç., ve Akgün, E. (2015). Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çeşitli Değişkenlerle İlişkisi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, Cilt 40(177) 187-201.
- ERG ve AÇEV (2016). Her Çocuğa Eşit Fırsat. *Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitiminin Durumu ve Öneriler*. http://www.egitimreformugirisimi.org/wp-content/uploads/2017/03/ERG_HERKES-%C4%B0C%C4%B0N-ESIT-FIRSAT_TURKIYEDE-ERKEN-COCUKLUK-EGITIMININ-DURUMU-VE-ONERILER.web_.pdf adresinden 12.11.2018 tarihinde erişilmiştir.
- RAO, N., Koong, M., Kwong, M. & Wong, M. (2003). Predictors of Preschool Process Quality in a Chinese Context. *Early Childhood Research Quarterly*, 18(3), 331-350.
- SARITAŞ, M. (2003). *Sınıf Yönetimi ve Disiplinle İlgili Kurallar Geliştirme*. L. Küçükahmet (Ed.) Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar. Ankara: Nobel Yayınları.
- TERTEMİZ, N. (2007). *Sınıf Yönetimi ve Disiplin*. L. Küçükahmet (Ed.) Sınıf Yönetimi. Ankara: Nobel Yayınları.
- UYANIK Balat, G. (2010). *Sınıf Yönetimi Kavramı ve Sınıf Yönetimi Modelleri*. G. Uyanık Balat Ve H. Bilgin (Ed.) Okul Öncesi Eğitimde Sınıf Yönetimi. Ankara: Eğiten kitap.
- YILDIRIM, A., ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (6. baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık.